

IMAM JEDNU LJUBAV PRAVU PODRAVINU - REKU DRAVU

(OKO 20 MINUTA, HUMORESKA S GLAZBOM)

Kroz pjesme i prozu, slikarstvo, glazbu i humor te zoofon.

Scenarij: Vjekoslav Hrupec

Glazba: Andrija Maronić

PODRAVINA, TO JE KRAJ OD OSEKA DO VARAŽDINA, MI PAK, KOJI TU ŽIVIMO, OVAK DRŽIMO: VU KOPRIVNICI ZAPOČNEMO, S PITOMAČOM VEĆ STANEMO, DALJE PODRAVINU BORMEŠ PRIZNATI NEMREMO.

Perica Petrićec, Virje

G. slijedi pjesma: Podravino, moja mila, sastav: Pitomača. Panorama Podravine (z goric prema Dravi) 2-3'.

Premišlavajući si kak slikar vu koju tehniku bi bilo najbolje i najprimerneje prenesti ovu složenu temu? Ali, molim vas lepo, bez zamjere, na naš račun - šalovito, ali istinito.

Pak onda lepo nek to bude vu tehnici mozaika (iako to za podravski likovni izričaj neje karakteristično) v koji sa svojim kočkicama šarenim bodem to najbolje ukomponeral.

Zasigurno se morate z menom složiti, a prema biblijskom tomačenju stvaranja sveta: gde je dobri Bogek stvaral se stvore i prirodu na zemli, stvoril je i Podravinu s Dravom i Podravcima.

A te se pak od drugih sličnih ljudskih podoba zoofonski poduderajo sa sebi sličnim životinjicama. Tak oni kaj jako ribe volijo i lovijo, su i sami kakti riboliki vodenjaki. Drugi pak, lukavi i prefrigani na lesice sto posto zgledijo, treći kaj malo tromeše hodijo, a jako konštitucijo imaju, celi su medvedi, a najde se izgledom i zdavnja izumrli mamot. Kaj se majmuna i babuna dotikavle, Podravec jedan drugom rado prišivavle. Kaj ga ne vidiš kak gledi majmun majmeni...

Tu su i kradljive svrake, graktave vrane, mudrolike i okate sove, sitnookati miši i umiljate mace koje jure ove prve te im život i smrt određuju. Tak svoju sliku i odsliku i po čudi v životinjama saki si najde.

Podravci po nečem (a to je po delu, jerbo čim jedno zgotavljaju, drugo započinjajo, po celi božji den ali i v noć mira nemajo) mravima su slični, a nekši pak, medodelni, pčelice so prave. Ose i bumbari svojim žalci ne menjkajo.

Pobožnost, ali i podložnost ih krasi, a kaj se pak politike dotikavle, raznobojnost je prava kak i med cvetjem med kojim, kak je poznato, pravice neje, a niti je igdar bode.

Imeli so Podravci slavne i modre glave, samo da Miškinu, Viriusa i Galoviča spomenem, a bilo bi ih na tucet lahko pobrojati, ali to se tak i tak zna. Sakoga njegovo delo krasi. A tak je i ve, stari odhajajo, a mladi prihajajo, premda demografi na stalno demografsko totalnu pomrčino ukazuju. Zaključiti bi se prema

tom dalo: ljubite se, množite se, jer ako bote zabošavali, sem bi nam se to osvetiti znalo. Što bu dale pole delal, ko bo pesme pisal, peval, slikal i tak dal...? Za koga bo Drava tekla i šomela? A praf nam to ova pesma veli.

G. cimbule

Božica Jelušić

JA TREBAM DRAVU

Ja trebam Dravu, Drava treba mene,
Njen šum u noći, danju boju neba.
U proljeće njene vode razlivene,
To je sve što mojoj staroj duši treba.

Ja trebam vrbake, one žute šibe,
Što pticama mašu prije nagle kiše,
I lopoče bijele i pod vodom ribe
Sve što Dravom plovi i s njom diše.

Ja trebam Dravu i divlju i lijepu,
Kad me umor svlada, tuge slome,
Ja sa sobom nosim kamenčić u džepu,
Da se mogu vratit gdje sam svoj na svome.

Ja trebam Dravu, Drava treba mene,
I ne dam je nikom, tko njen spokoj vrebja.
Jedina je Drava, Drava nema cijene,
To je sve što mojoj staroj duši treba.

Da bi tef, moj mozaik kockica - karakterov čim lepše v kompoziciju mogel posložit, moral bom spomenuti (v čem Podravci neso iznimka) prisotnost sem mudrijašom, bedake i siromake (sake fele prema duhu i kruhu) v burnoj prošlosti i denešnosti našoj.

No, najvećšom falengom držim da je jal, a znate već kak vu tem je i kak to poštenjaka boli dok vidi kak brat brata, prijatelj prijatelja gleda, da ga v žlici vode vtopi?! Zasigurno to dobro je ni, dok v duši, na mestu plemenitosti, nečastivi čuča. Stoga z njim odma vun! On neje za nas, jerbo pravi Podravci z većinom se rodijo za dobrog delca, pisca, pesnika, mužikaša, slikara ili znalca.

Oni iz generacije v generacijo dušu svoju oslikavajo, do sozi so jo navek razdragat znali. Na svojoj zemli, uz svoju Dravu, veseli so navek, uz svoje vrbe i vrbike, jegnjede i jalšovlje koji so i za ljubav stvoreni... No, neje navek svega bilo kaj se je poštelo, pak so se šparnost i škrtost sprepletat znali, o čem vicevi govore.

Al da bode i dale sem na znanje i ravnanje, z Podravine nigdar nigdi i nišče ne nit gladen, nit žeđen otišel. Tak i of vic veli: Žeđen jureči potnik s ceste zgleda babico vu dvoru pak jo zapita more li dobiti zdeno vode kaj si žeđ vgasi. "Jo, sinek dragi, kak ne, i mleko mesto vode moreš dobiti". Tak on na dušak štublak mleka je spil, a babica ga zapita ne bi si morti nekaj, ak je gladen, glada vtažil? Ponuđeni komaćec špeka vu tren je v glade želudec oskliznul." Kak ste vi babica dobri i darežljivi, fala vam velika kaj ste me mlekom napojili (makar sem vodu iskal) a i glad sem si vtažil, a navek sem poslušal kak ste vi Podravci škrti". "Ah, sinek, ništ naj faliti, da si ti ne ve mleko spil, bi ga i tak i tak zlejala kaj ti mi se je miš vu njem ftopil, a špeka bi hitila cucku jer se već zgnjeckal kaj ti si je deda z njim celo zimo reumatično nogu mazal".

Drugi vic pak nam poveda o šparnosti podravskoj:

Deda je bil na samrtnoj postelji, a babica mu veli: "Čuj me, če misliš hmreti predi nek se ja z štale vrnem dok kravice ne nahranim, zgasi sveču kaj ne zabadava gorela".

Ili još jeden koji vas pita kak biste, leteći avionom, prepoznali da ste upravo nad jednim podravskim mes-

tom koje je nastalo protjerivanjem najrastrušnijih Škota? Ništa lakše. Po zategnutim štrikima na kojima se suše toalet papiri. Ha, ha, ha...ili aha, aha, aha...

G. zvučna kulisa je svirka cimbula - kasetna snimka, Maronić. Iz likovnog izričaja naive, ali i školovanih slikara nekoliko djela - prikaz.

Mjesto događanja jednodnevne likovne kolonije u dravskoj šaš-koloniji i aukcija novonastalih djela

LICA: desetak naivaca i jedan akademik, pop-artist

Jandraš Klimpek, renomirani naivac

Hary Kosmač, pop-artist, akademik

Geza Špiler, likovni kritičar iz Lumpausena

Michael-Miško Capek, prvi kupac-licitator

Ludva-Ludek Fischer, drugi kupac iz Golenburgha

Vincek-Vinc Svrbiš, "kupac"-zajebant iz Vrbaki

RADNJA: okupljeni slikari "dopinguju" se kuhanom rakijom - krampampulom, uz brbljanje i šum Drave izmjenjuju se informacije o menadžerima, prodaji, kritikama...

"A kaj ni došla darkerica Nadica z Zagreba?" upita Kosmač menadžera i kritičara Špilera.

"Ha, valjda ima pak problema sa svojim črncem tinedžerom. Jako joj je bistar dečec.

Rekla mi je kak ju je nedavno zapital: "Čuj, mama, daj mi objasni konačno ove stvari. Prvo, zakaj ti slikaš v dark stilu, samo črno-belo, to morti zato kaj sem ja črni, a ti bela? To bi još razmel kakti stil, ali još navek ne znam zakaj sem ja črni, a ti, kak moja mama, bela?"

"Ah, sinek moj dragi, kak da ti to velim?...Bil ti je to jeden velki tulum, pak je sa sreča da još i ne laješ..."

Radni je den kolonije uz ugodno druženje prešiel nenadano fletno. Si su ipak svoje slike na vreme do poslednjeg poteza kistom napravili, zadovoljno pospremajuč meštirjo.

Vu društvenom domu kritičar Špiler i izložbu za večernju aukciju je sasvim solidno postavil.

Gotovo si meštani, uz slikare i goste, mesta su svoja zavzeli i čekali samu aukciju da započne. Predi toga mužikaši su dali lepi štimung z jednom skladbom.

G. POČETAK AUKCIJE

Pozdravljajuč se goste i autore, kritik Špiler ukratko predstavi njih i njihova dela nastavljaјуči: "Pred vami so, drage gospe i gosponi, umetnička dela, bom se simbolički izrazil, prva liga, a kak bi drugač moglo biti kad so im stvarateli kapitalci kak jeleni jeleni, mahom z europskom izlagačkom repotacijom.

"Tiha Drava brega dere", slika na glajži od afermeranog Jandraša Klimpeka, nam govori jasno o kakovom formatu je tu reč. To je delo pono silovitog dravskog naboja, a mužika z njega se čuti. Gotovo da čes ovakovo zeleno-plavo paletu farbi slika sama šumeču dravsku poeziju recitera. Nema kaj, sem fasceneran. Ma, gotovo genijalno.

Naš drugi "kapitalec - jelen", drage dame i gospoda, je Hary Kosmač, pop-artist ze svojom slikom "Plava žila kuca", akrilik na platnu ili, bolje reči, oslikanom ručniku. Razlivena Drava fakat je vu njem, kuca, klokoče i mrmuri. Artistički doseg vu poravnanju z Amerikancem Andy Warholom. Verujte mi, nis niš preterano rečeno, prač tak kak velim. Ali još vekši domet Kosmač doseže vu inštalaciji "Vrata doma moga". Ta oslikana hižna vrata ze štokom skupa, struja zraka sim-tam otpira i zapera na cvilečim pantima kaj vas v muzikalni trans i hipnozu hičejo. To cvili toga i radost koju Podravec vu srcu čez se veke nosi i preživla-

va. S tem delom zasigurno u besmrtnike odhaja. No, ne daj dragi bogek da se to još dogo, dogo ne dogodi. Zdravle mu se već dobro stabilizeralo, itak još su posledice vidlive, cukanje z glavom i namigavanje z levim jokom. No, kak doktor Hublek mi veli, se je pod kontrolom.

"Ak je ne ljubav mogla biti zadovoljena, ali je to pravica pri sudu dobivena. Naime, debela Jalža z birtije "Zbogom ljubavi" mora platiti za nanesenu tjelesnu povredu i bol 30.000 kn kaj je gospona umetnika Haryja Kosmača oplela z mokrom krpom - zaprav spirkom, prek čelenke dok jo je za cecke navodno navlačil", šapče na vuho Kosmačov prijatelj jednoj zainteresiranoj gospođi koja pikera na njegovu sliku, a morti i priliku.

Gda je Špiler umetnike i njihova dela vu kratkim crtama predstavil, je nastala prava aukcijska jagma i nadmetanje v nabijanju cena većini dela. Se vu debelim hiljadama njemačkih marki. Sama aukcija protekla je gotovo idealno da se je ne, z vremena na vreme, uključival provokator Vincek Srbiš. Kulturnu atmosferu je i fizički zagađival, kaj z podrigivanjem, tak i ispuhavanjem iz svojega ritnog auspuha. Živci, a i nosi, nam to više neso podnesti mogli, pak so ga redari - vunizbaciteli čez oblok ravno vu kontejner hitili. Vu domu su se samo vrtele brojke z refrenom: Prvi pot, drugi pot i treći pot! Zleciterano!

"Čuj, Martin", obraća se profesor Nacek svom kolegi, "moramo pothitro i mi vun kaj ti više dale to nemrem podnesti. Zašvindlalo mi se je nekoli krat vu glavi, ne znam je li razlog moj visoki tlak ili ove visoke njemačke marke, za nas prosvjetnjake nedostižne. Zovem te na lozovaču poprek v birtiju". Nakon treće runde Nacek otegnutim glasom hoće priupitati Martina. "Samo da mi je znati?" "No, kaj? Kaj bi štel znati?" "Ma, štel bi se jedno znati... (i opet stanka) "Ma, hodi lepo nekam, kolko sem ti pot znal reči, a i ve ti to velim, da je bolje imeti nek znati! Si me razmel?" "No, jesem, a kaj se odmah ževceraš? Se ti je to ipak jedna obična...daria zrežerana. Nooo, živeli!" Kuc! "Živeli!" "Ti zadrti Podravec jeden. No, a ti nis žeden? Daj moči i poslušaj."

G. ide glazba "Podravska krv"

Bilješke:

PRIPOMENE REŽISERU I DRAMATURGU

1. Tekst o Podravini, a potom glazba "Podravina moja mila" i zum-panorama Podravlja
  2. Tekst čita mladi Podravec (narodna nošnja) za stolom (srblivec vina i kupica) (u) ili pred kletjom od koje se pruža panorama Podravlja (koju kamera donosi (iz) i vu gorice)
- GLAZBA u izvođenju Andrije Maronića na cimbulama (kao podloga govornom djelu).
- LIKOVNA DJELA NAIVA (nastala u koloniji) desetak djela s prikazom prirode i Podravicov
- P-A posebno POP-ART, instalacija s oslikanim vratima na štoku koja pomicanjem cvilijo i škruplejo i vu trans i ekstazo hičejo...
- Atmosferu na samoj aukciji moguće je, bolje rečeno neophodno, začiniti komičnošću (kroz sebeuvažavanje i precjenjivanje) i zauzima njem poza.
- Svet se vrti oko mene, kaj se samo po sebi razme -
3. Ambijent za likovnu koloniju: đurđevački peski uz most na Dravi
- SLIKARI 8-10 amatera naivaca
- a) statisti
  - b) akteri 6 glumaca
4. AUKCIJA: U dvorani društvenog doma u Pitomači